

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' וישב כ"ד כסלו תשפ"ד

החברותא בטען פנימי לחברים גליון מס' 722

פנינים יקרים

וישב יעקב וכו' (לז, א) רשעים ארץ ישראל מקיאתן, צדיקים ארץ ישראל קולטן, בעשו כתיב וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו וגו', צדיקים ארץ ישראל קולטן דכתיב וישב יעקב בארץ מגורי אביו. (לקח טוב)

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען (לז, א) הזכיר וישב ולא אמר ויגר יעקב, מפני שהזכיר למעלה בעשו וישב עשו בהר שעיר כי תולדות עשו המלכים האלופים שיצא משם נתיישבו כל מלך בארץ אחוזתם היינו הארץ שיצאה להם לאחוזת עולם לכן הגיד כאן ביעקב כי ארץ אחוזתו היא ארץ כנען. (רבינו בחיי)

בארץ מגורי אביו (לז, א) מכאן אמרו רבותינו ז"ל מצוה על הבן לשבת במגורי אביו כדי שיקיים המנהגות הטובים שנהג בהם אביו שזה הדבר בכלל כבוד אב הוא, וכן מצינו ביצחק שנהג מנהג אבות, הה"ד וישב יצחק ויחפור את בארות המים... אשר קרא להן אביו, לכבוד אביו עשה. (בראשית זוטא)

בארץ מגורי אביו בארץ כנען (לז, א) ממשמע שנאמר בארץ מגורי אביו איני יודע שהוא ארץ כנען? שהרי לא יצא יצחק אביו מארץ כנען? אלא אלו לא נאמר אלא בארץ מגורי אביו הייתי אומר בארץ מגורי אביו בארץ אברהם שבני בנים הרי הם כבנים בבאר שבע, קמ"ל ארץ כנען שהוא בחברון. (ריב"א)

אלה תולדות יעקב יוסף (לז, ב) תולדות רד"ק פירש קורות וכן אלה תולדות נח, כי הקורות הם תולדות הימים וכן אמר שלמה במשלי (כז, טו) כי לא תדע מה ילד יום, אבל רש"י רמב"ן ועוד מפרשים תולדות ממש יש מהם בנים ויש מהם בני בנים.

אלה תולדות יעקב יוסף (לז, ב) פרש"י ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף אמר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא מבקשים לישב בשלוה בעולם הזה? פירושו הצדיק צריך לשמור תמיד בלבו כי הוא פה בארץ רק אורח נטה ללון ואין לו לדאוג יותר מדאי על המלון אשר מהר יעבור ממנו ולפעמים הדאגה הזאת בעד העולם הזה תסיר לכו ממנו מעבודת השי"ת. (יפה תואר)

אלה תולדות יעקב יוסף (לז, ב) מאז שיצא יעקב מבית אביו היו עניניו כמו קורות אבותינו בגלות הראשון, ומאז שחזר אל ארץ מגורי אביו היו קורותיו כמו שקרה לאבותינו בבית שני חורבנו גלותו וגאולתו לקץ הימין. (ספורנו)

והוא נער (לז, ב) פרש"י שהיה עושה מעשה נערות מתקן בשערו אע"פ שכוונת יוסף הצדיק היתה לשם שמים כי תלמידי חכמים צריכים להיות נקיים שלא ימצא שום רבב על בגדיהם שזהו כבוד התורה אבל יוסף היה טורח בזה יותר מדי, לכן נחשב הדבר לעוון. (יפה תואר)

ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם (לז, ב) פרש"י לשון דוכב שפתי ישנים פירושו לדוכב, דבור יתכן היותו לטובה ויתכן לרעה כדיוק הפסוק דבתם רעה, לדעת הרמב"ן שכל דבה פירושו רעה וכמ"ש דבתם רעה... (שערי אהרן)

כי בן זקנים הוא לו (לז, ג) כוונתו באמרם כל מה שלמד יעקב מיישיבת שם ועבר מסר ליוסף לומר שמסרו לו חכמות וסתרי תורה, ומצאו משכיל ובעל סוד בהם כאלו היה זקן ורב ימים (רמב"ן), מה שלמד יעקב מיצחק לא העביר ליוסף כי יוסף למד בעצמו עם יצחק. (מעם לועז)

כי בן זקנים הוא לו (לז, ג) פרש"י שהיה זיו אינקונין (תואר פניו) שלו דומה לו זיו אינקונין נוסריקן של זקנים, והאנשים הדומין בצורתם אות היא על תכונותיהם השוות והמדמות כי תכונת הזיו היא כפי ערך הנפש. (עץ יוסף)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

נפש גדולה לפתוח את השער, ודרך השער הזה, אפשר שישתחררו אלפי אלפים נשמות עשוקות וארטילאיות, ואשרי הזכאי הזה, אשר על ידו תתגלגל זכות גדולה זו.

ותדע, כי כל צער ויסורין של אדם מישראל מקרב גאולתו של ישראל וכל תפילה אינה לשווא, אלא בוודאי עושה פרי ועוד יזכה לראות בעיניו בשוב הבת לחיק עמה, אלוקיה והוריה, ודרור יקרא לבת. רק שלא יפול ח"ו לעצבות או לנכות רוח, כי אין זה ממחר הישועה.

ואם כוחך עמד, תעסוק בגמילות חסדים עם שבורי לב ונדכאי רוח, וזה ענין בדוק לעורר ישועות מאוצר מתנת חנים, כי מה אתה רחום אף הוא רחום, ומרחמין עליו מן השמים.

אני מאחל לכם בריאות טובה ורוב נחת ונזכה לשמוע ממכם בשורות טובות. אמן כן יהי רצון.

ברגשי כבוד רב.

מצ"ב קבלה מהמשרד על תרומתו. תזכה למצוות.

ב"ה, ירושלים ת"ו, חשוון תש"מ.

לכבוד ידידי .... תל אביב.

שלום וברכה. לנכון קיבלתי וקראתי בתשומת לב רבה מכתבך המרטיט לבבות אודות צרת... ואני משתתף תמיד בתפילת הרבים בבקשת רחמים לפני הקב"ה שיערה רוח ממרום על עמו ישראל ובכללם בתך היחידה אשר עשוקה זדים ובן אל נכר, והכאב מגיע עד לשמים, וזהו הכאב של עם ישראל כולו, ה' ירחם.

ואף על פי כן, שמחתי לראות במכתבך שאינך מתייאש כלל. וכך היא באמת דרך האמונה הפשוטה שאין מקום ליאוש כלל. ואין מעצור לה' מהושיע וישיב לכם במהרה את בתכם לצור מחצבתה, רק לא נתייאש מלהתפלל תמיד בשפיכת הנפש, שהיא יסוד ההכנעה וקבלת היסורין באהבה ובשמחה, שאף שהיא עבודה קשה מאד מאד, אבל עושה בוודאי רושם גדול בשמים לעורר רחמים לא רק בשביל בתכם אלא גם עבור הרבה נשמות העשוקות ביד זדים וביד נכרים. וצריכים אחד עם מסירות

ב"ה, ירושלים ת"ו, חשוון תש"מ.

לכבוד ... ברוקלין נ.י.

אחרי דרך מבוא הברכה והשלום בידידות ובכבוד.

לנכון קיבלתי וקראתי מכתבך של נפש הומיה אשר נסיבות הזמן והטבע חברו עליה יחד להרחיקה ממסלול דרך החיים

והיא כולה נבוכה בסבך תחלואיה מחמת נתינת דרור לנטיות הטבע באין מעצור, ואין תומך וסומך. ומי יניד לך ומי ירפא שברך, ועל זה ידו כל הדוויים. וזהו הגלות של עם ישראל וגלות השכינה אשר מי יתאר ומי ישער עוצם הצער בעולם. אבל אין מקום ליאוש כלל, כי מן החושך יזרח האור, האור של האמונה הפשוטה,

כשנשים אל לבנו, לראות את רחמיו הגדולים של השי"ת עלינו, שאף בחושך הכבד הזה, הוא מושיט לנו יד רחומה להיות לנו אחיזה בחיים, וגם שם, במיצר הזה, ידו תנחנו להחיותנו שנוכל לקרוא לו ולפנות אליו כבן מתרפק על אביו ואף אם נתרחק ממנו מרחק עצום, הריהו מכיר קול בנו הזועק אליו ממעמקים ומחכה לו לבואו בזרועות פתוחות לרחצו ולטהרו מן הדרך הרחוקה אשר עבר מאז נעלם ממנו ונלחץ מלחץ הזמן.

לכן אבקשך מאד שתתחזק ותתאמץ ולא תשמע בקול המחשבות הזרות והרעות, אלא אזור כגבור חלציך והלחם בהם. ואם תאמין כי השי"ת מסתתר בהם כדי שתגלה אותו שם והוא שולח לך הסיבה כדי שתתקשר עמו ולהשיג שורש החיות שלך בבחינת "מבשרי אחזה אלו-ה" (איוב יט, כו), כי אחרי שעבר עליך מה שעבר עם כל כך הרבה נסיונות מרים ובכל זאת אתה חי וקיים ונתן לך הכח לערוך אלי מכתב בטוב טעם ולהסביר היטב מצבך, מכאן ראייה, על מציאות האמונה הפשוטה, ואם תתחיל לחיות כך, לא תחסר דבר ותקל את שלוות הנפש ומדת הקנאה שלך תהפוך להיות קנאת

ה' צבאות על כל הדברים המבקשים להסטות אותך מנתיב הישר המוליך אל התכלית האמתית של חובת האדם בעולמו.

ואין זו עבודה קלה, ולא לזמן מועט, אלא היא מתמשכת לכל אורך החיים, וכל יום מתחילים מחדש, למי שאינו רוצה להתייאש מן הנפילות הרבות שהוא נפל בהם, עד שהוא זוכה וקונה את קניני האמונה הפשוטה בעצמו ובבשרו ונעשה משכן להשראת הנפש, וזה הוא אשר כל העולם כולו כדאי הוא לו.

כדאי מאד להרבות בתפילה, שתמיד איננה חוזרת ריקם, בפרט מזמורי תהלים שחברם דוד המלך ע"ה, אשר זכותו עומד לכל אחד מישראל עד היום הזה. לכן אמור נא כל יום שמונה מזמורי תהלים על הסדר וחזור חלילה, והשי"ת שומע תפילת כל פה ישלח לך עזרך מקודש ותצא מן המיצר שלך וירפא לך רפואת הנפש ורפואת הגוף ותזכה לכל הברכות והיעודים הטובים עד שתזכה לתקון הנפש שלך ותזכה לאור של שבעת הימים אמן כן יהי רצון.

בכבוד רב המעתיר בעדך.

ויאבק איש עמו וגו' ויגע בכף ירכו וגו' (בראשית לב) ידועים דברי חז"ל מה שכתוב ויגע בכף ירכו זה דורו של שמד שביעקב לא הצליח לפגוע רק בצאצאיו, וזו הצלחת שרו של עשו, שיצאו מזרע יעקב ערב רב שיחטיו את אחיהם הכשרים, וכל שלא עלה עמוד השחר והכל חשוך יש מקום לשרו של עשו להאבק ולפגוע כלומר להחזיק ספקות ובלבולים ואחר שנכנס הספק נשאר צולע ורק כאשר האור של אמת ואור התורה מאיר חזק עד שמתחמם מרפא גם את הצליעה, ובמיוחד בחנוכה מאירים את החושך ע"י הנרות הקדושים ומסוגל אז להאיר בבהירות כזו שתרפא את הצליעה, וד"ל.

(אוסרי לגפן)

המשך פציצים יקרים

ועשה לו כתונת פסים (לו, ג) פסים מלשון פיוס כמו שמר פיוסים כתונת נאה לפייסו. (מדרש רבה)

ולא יכלו דברו לשלום (לו, ד) יבואר על פי שאמרו בשם הגר"א שחייב אדם להתעלות במדת הבחירה שיעשה עצמו לאינו יכול לבחור ברע לא רק מצד הבחירה אלא מצד המציאות, מפני ששבטי י-ה לא רצו לדבר אחד בפה ואחד בלב.

ויגד לאחיו (לו, ה) וא"ת איש כיוסף חכם ונבון איך היה מספר בפני אחיו אחרי שידע ששונאים אותו ויש לומר שיוסף היה רואה באספקלריא ואמרו רבותינו (סנהדרין פט) הכובש נבואתו במיתה, פירושו זה שקבל נבואה ואינו מספר עליו חייב מיתה בידי שמים.

ויגד לאחיו (לו, ה) בזה"ק (בראשית קפ"ג א) כתב מכאן שאין לאדם לומר חלומי רק לאדם שאוהב אותו כי יוסף אמר החלום לאחיו שלא אהבו אותו ועל כן גרמו לו שיסתלק חלומי ויתעכב לשנים ועשרים שנה. (שכל טוב)

קמה אלומתי וגם נצבה (לו, ז) פרש"י נזקפה וגם נצבה לעמוד על עמדתה בזקיפה לא הניחה עצמה ליפול (זכרון) הורה שתהא ממשלתו קיימת זמן ארוך, וכן היה כי אמנם מלך שמונים שנה לא נעשה כן למלכות אחרות.

המלך תמלוך עלינו (לו, ח) וקשה למה האשימוהו שהוא סבור שימלוך עליהם בשביל החלומות וכי החלומות ברשותו הם? אלא כך אמרו לו לא ראית חלום זה אלא לפי שמחשבתך מסובכת בהקיצך להתקדם ולהשתרר עלינו.

והנה השמש והירח (לו, ט) שמש זה יעקב דכתיב ביה כי בא השמש, והירח כנגד בלהה אומנותו בשם הירח, פעמים מלאה פעמים חסרה כך האשה פעמים מלאה עצמה בבטנה, ופעמים נדחית בדווה וליבונה. (שכל טוב)

ויקנאו בו אחיו (לו, יא) כתב רבנו בחיי בידוע כי השנאה על פי רוב תבא מצד הקנאה, והשנאה שהזכיר למעלה וישנאו אותו מפני קנאת האב שהיה אוהב אותו יותר מהם, אבל לא היו מקנאים בו מפני יתרון מעלה שהיה לו עליהם כי למה יקנאו בו הלא הם גדולים ממנו והוא נער בן שבע עשרה שנה ואין אדם מקנה בחברו אלא חלומותיו, וזה הלשון ויקנאו כמו קנאת הפלשתיים במעלה שיש ליצחק.

ואביו שמר את הדבר (לו, יב) לא כמו בניו שקנאו, כאמרם ז"ל בכל אדם מתקנא חוץ מבנו ותלמידו. (ראב"ם)

מאי חנוכה דת"ר - כשנכנסו להיכל וכו' לשנה האחרת קבעום בהלל והודאה, ולכאורה תמוה הלא זריזים מקדימים במצות ומדוע המתינו לשנה האחרת ולא עשו חנוכה בשנה ההיא בעצמה? ואפשר שבשנה הראשונה כשנצחו מגדל הנס והבהירות נתדבקו היטב ביוצרים ונעשו כגוף אחד כביכול עד שלא הוצרכו לקבוע בהלל והודיה כגונא דיליה. אמנם לשנה האחרת היו צריכים לקבוע כמו קובע במסמרים, שלא ימוט בהלל והודאה שיהיה דבוקים בה' ע"י ההודאה כנ"ל.

הקשה הרה"ק רבי פנחס מקוריץ למה חנוכה בסוף החודש ולא באמצעיתה, למה מצוה להניחה למטה מעשרה טפחים, למה מצוה להניחה ברשות הרבים, למה דוקא בלילה, למה זמנה שתכלה רגל מן השוק. ותירץ שקודם נס חנוכה היתה כביכול ירידה גדולה לשכינה שנכנסו גוים להיכל ולכן היה צריך לרדת אור גדול מן השמים שיאיר אפילו במקומות הנמוכים ולכן חנוכה בסוף החודש ולמטה מעשרה טפחים כי לעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה טפחים, ודוקא ברה"ר מקום הקליפות, ודייקא בלילה שהוא זמן התגברות המזיקים והאור מגיע אפילו לבחינת רגלים וזהו שתכלה רגל מן השוק.

ענין חנוכה הוא ע"ש הכתוב (משלי כב ו) חנוך לנער על פי דרכו וגו', דהיינו שבחנוכה מחמת גודל הארה יוכל גם האדם שבמדרגת נער לחנך אותו לעבודת ה' ולהכין נתיבות יושר להלוך בהם וכו'. (עבודת ישראל)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

